

Ticarətin Asanlaşdırılması üzrə Qlobal Alyans - elektron fitosanitar sertifikatının əhatə dairəsinin genişləndirilməsi

Ticarətin Asanlaşdırılması üzrə Qlobal Alyans

Biz kimik

Ev sahibi təşkilatlar

BTP

Dünya İqtisadi
Forumu

Əməkdaşlıq

Almaniya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Cəmiyyəti (GIZ)

Dəstək təşkilatlar

USAID

Kanada

Federal İqtisadi Əməkdaşlıq və
İnkişaf Nazirliyi

Aşağıdakılar daxil olmaqla özəl sektordan tərəfdaşlar

Abbott

Srcfcz

BASF

® TOYOTA

Walmart

Ticarətin Asanlaşdırılması üzrə Qlobal Alyans

Biz kimik

Biz ticarətin inkişafı üçün dövlət-özəl sektor tərəfdaşlığı və inkişaf etməkdə olan və az inkişaf etmiş ölkələrin hökumətlərinə Ümumdünya Ticarət Təşkilatının Ticarətin Asanlaşdırılması Sazişinin (TAS) həyata keçirilməsində dəstək veririk.

Işimiz

Rəqəmsallaşmaya və digər qabaqcıl təcrübələrə diqqət yetirməklə, Alyansın layihələri bürokratik əngəlləri azaldır və sərhədlərdə baha başa gələn gecikmələri aradan qaldıraraq, məqsədyönlü ticarət islahatlarına nail olmaq üçün hökumətləri və bütün səviyyələrdən biznesləri bərabər tərəfdaşlar kimi bir araya gətirir.

Məqsədimiz

İnkluziv iqtisadi inkişafın və yoxsulluğun azaldılmasının əsas təkanverici amillərindən olan ticarətdə rəqabət qabiliyyətinin artırılması və biznes şəraitinin yaxşılaşdırılması.

Gələcək planlarımız

Sərhədlərarası ticarətin sadə, sürətli və iqtisadi baxımdan səmərəli olduğu bir dünya.

YANAŞMA

Tərəfdaşlığın əhəmiyyəti

Yerli özəl sektor

Bizneslər, kiçik və orta sahibkarlıq subyektləri, Ticarət Palataları

Alyans

Özəl-dövlət təcrübəsi, texniki yardım, qabaqcıl təcrübələr

Hökumət

Nazirliklər, Gömrük, digər sərhəd idarələri

Ozəl sektor (beynəlxalq)

Resurslar, malların dünya üzrə daşınması təcrübəsi, qabaqcıl təcrübələr

E-fito həllinin funksiyaları

E-fito həllinin üç sütunu

Bitki və bitki məhsullarının təhlükəsiz ticarətinin təkmilləşdirilməsi

Mərkəzi server

FAO-nun binasında yerləşən və Milli Bitki Mühafizəsi Təşkilatları arasında elektron fitosanitar sertifikatı mübadiləsinə imkan verən mərkəzi server (e-fito hab)

Veb əsaslı ümumi sistem

Milli elektron sistemi olmayan ölkələrə elektron fitosanitar sertifikatların yaradılması, göndərilməsi və qəbul edilməsi imkanı vermək üçün elektron fitosanitar sertifikatlarını yarada və qəbul edə bilən veb əsaslı ümumi sistem

Standart

Xəritələşdirmə, kodlar və siyahılar üçün elektron fitosanitar sertifikatın uyğunlaşdırılmış formatda yaradılması və ötürülməsi üçün standart (FTBS 12).

E-fito hab vasitəsilə əlaqə və mübadilə yolları

E-fito hab vasitəsilə elektron fitosanitar sertifikatlarının mübadiləsi

Ölkə 1

Ölkə 2

Ölkə 3

Milli sistemləri
olan ölkələr

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq
Hesablama Mərkəzi

E-fito Hab Ölkə 3 /

GeNS

Ölkə 4

Ölkə 5

GeNS
üçün pilot
ölkələr

Biznes proseslərinin təhlili (mövcud və gələcək)

Texniki dəstək (sistem bağlantısı, GeNS konfigurasiyası və s.) + əlavə funksiyalar

Təlim (MBMT əməkdaşları, ixracatçılar, ekspeditorlar və s.)

Sınaq zamanı dəstək

Dəyişikliklərin idarə edilməsi və kommunikasiya

IT avadanlıqları (məhdud - tələb olunan halda)

E-fito-nun əhatə dairəsinin və təsirinin genişləndirilməsi üçün Alyans tərəfindən təmin edilən əlavə xüsusiyyətlər

Alyans e-fito həllinin təkmilləşdirilməsini dəstəkləyir və həmçinin dövlət və özəl sektorlara əlavə xidmətlər təqdim edir

AB ilə elektron fitosanitar sertifikatı mübadiləsini təmin etmək üçün elektron imza

Gömrük idarələrinin elektron fitosanitar sertifikatları görməyə imkan vermək üçün tək pəncərə sistemlərinə qoşulma

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Hesablama Mərkəzi ilə birlikdə e-fito ilə əlaqəli ödənişlərin elektron şəkildə ödənilməsinə imkan verən e-qaimə (eBilling) sisteminin yaradılması (həm tək, həm də çoxlu hesab-fakturalar üçün) (Seneqalda pilot olaraq davam edir)

Sahibkarlıq subyektləri üçün yeni imkanlar yaradır

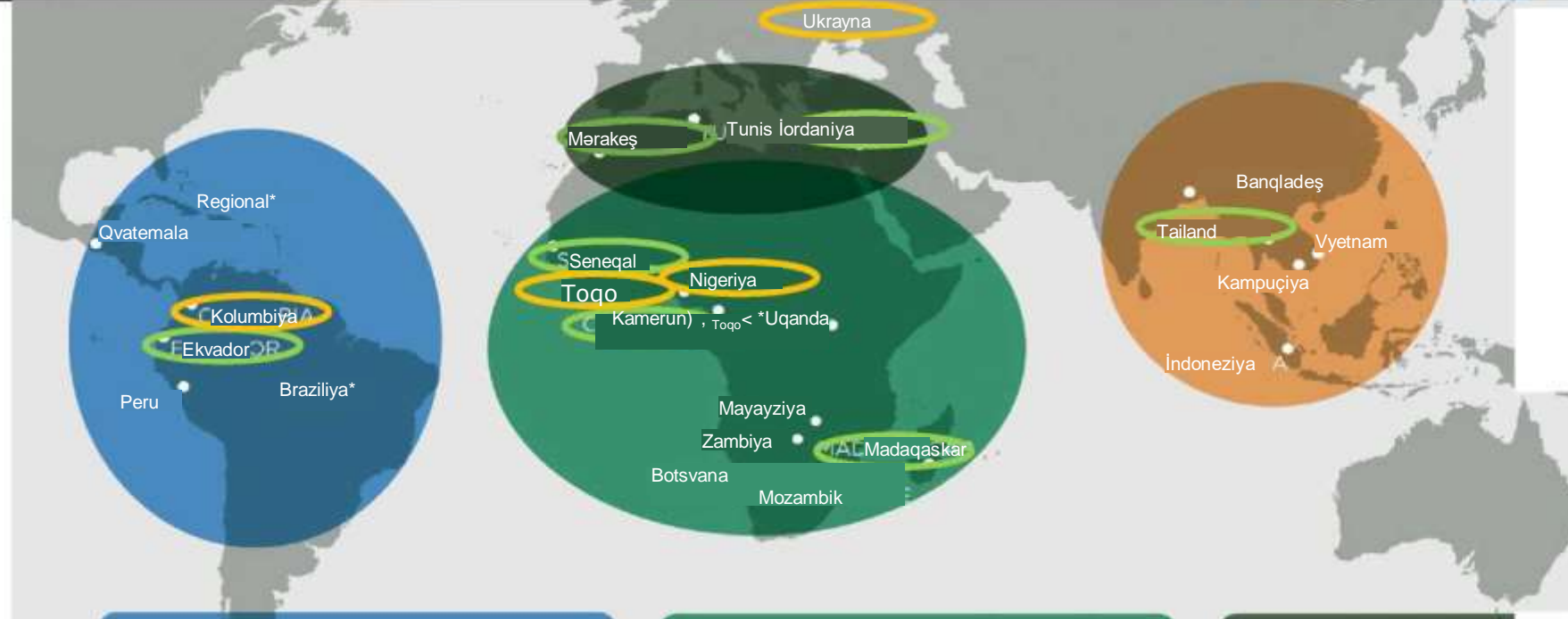
Ticarəti daha təhlükəsiz edir

Vaxt və xərclərdə qənaət yaradır

Bizim varlığımız və elektron fitosanitar sertifikatı həllini qəbul etməkdə dəstəklənən ölkələr

Tamamlanmış
Davam edir

Latin Amerikas və Karib ölkələri

Braziliya Kolumbiya
Ekvador (X2) Qvatemala Peru
Regional*

Tropik Afrika ölkələri

Botsvana Kamerun Madaqaskar (x2)
Malavi
Mozambik (X2) Nigeriya
Senegal (X2) Uqanda Zambiya

Yaxın Şərqi və Şimali Afrika

İordaniya (X2)
Mərakeş
Tunis

Asiya və Sakit Okean ölkələri

Banqladeş
Kampuçiya
Fici
İndoneziya
Vyetnam
Tayland

Elektron fitosanitar sertifikatı həllini qəbul etmək üçün Alyans tərəfindən dəstəklənən ölkələr

Ölkə	status	təmin edilən e-fito yardımı GeNS + Hab	milli sistem+ Hab	əlavə texnologiya
Kamerun	icra olunub		X	E-imza
Kolumbiya	icra olunub		X	
Ekvador	icra olunub			X
Fici	icra olunub	X		E-imza
İordaniya	icra olunub	X		E-ödəniş
Madaqaskar	icra olunub	X		E-imza
Mərakeş	icra olunub		X	E-imza
Seneqal	icra olunub	X		e-imza+e-ödəniş
Tailand	icra olunub		X	E-imza
Ukrayna	icra olunur		X	E-imza
Nigeriya	icra olunub	X		e-imza+e-ödəniş
Toqo	icra olunub	X		e-imza+e-ödəniş

Ərizə və sertifikatların verilməsi sisteminin rəqəmsallaşdırılması hesabına qənaət

9 saat 20 dəq

İxracatçıların iki dəfə NMBMT ofisinə getməyə sərf etdikləri vaxt

bir sertifikat üçün
12 ABŞ DOLLARI

Qənaət
İldə 1,2
mln ABŞ
dolları

Əlavə səyahət vaxtı səbəbindən bir sertifikat üçün əlavə xərc

Təkrar müraciətin lazım olduğu hallarda sərhədlərdə daha qısa rəsmiləşdirmə müddətlərindən əlavə qənaət

9 saat 20 dəq

bir sertifikat üçün
410 ABŞ DOLLARI

Qənaət
İldə 40,5
mln ABŞ
dolları

Daha az təkrar müraciət müddəti və daha az qida itkisi sayəsində əlavə xərclərə qənaət edilir

Seneqal

3 saat 12 dəq

**BİR SERTİFİKAT
üçün 110 ABŞ dolları**

İordaniya

3 saat

**BİR SERTİFİKAT
üçün 15 ABŞ dolları**

Tailand

Əlavə məlumat üçün

 www.tradefacilitation.org

 @GATFnews

 @Global Alliance for Trade Facilitation